

بلاغ

اندیشنامه دولت اسلامی (۴)

اخلاق سیاسی و سیاست اخلاقی

نسبت‌شناسی میان اخلاق و سیاست در اندیشه اسلام و غرب

تألیف
بهران
www.BORHAN.ir

فهرست

پیشگفتار	۶
مقدمه	۹

گفتار اول

اخلاق سیاسی در غرب	۱۳
چهار برداشت غالب غرب از رابطه دین و اخلاق با سیاست	۱۵
پیامدهای جدایی سیاست از معنویت	۱۹

گفتار دوم

رویکردهای اسلامی به اخلاق سیاسی	۲۳
اخلاق سیاسی در نگرش قرآنی و نگرش پیامبر (صلی الله علیه و آله)	۲۳
نگرش علی (علیه السلام) در زمینه اخلاق سیاسی	۲۴
رابطه اخلاق و سیاست از دیدگاه حکمت متعالیه	۳۴
دولت اخلاقی در روکرد اندیشمندان مسلمان	۳۵
دولت اخلاقی در اندیشه سیاسی امام خمینی	۳۷

گفتار سوم

اخلاق سیاسی و سیاست اخلاقی در اندیشه امام خامنه‌ای (مدظله العالی)	۵۵
بازخوانی هشدارها و راهکارهای رهبر انقلاب در مورد اخلاق سیاسی	۵۵
کتابنامه	۶۴

پیشگفتار

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهٰنٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِيْنًا

ای مردم! همانا برای شما از جانب پروردگارتان برهانی آمده است و ما نوری روشنگر (قرآن) به سوی شما فرستادیم (نساء: ۱۷۴).

سپاس خداوندی را که بشر را به برهان حقایق وجود ذی جود آخرین فرستاده‌اش و نور روشنی بخش کلام‌الله مجید هدایت کرد و ملت شریف ایران را با هدیه‌ی آسمانی انقلاب اسلامی و حیات در ذیل نعمت ولایت در مسیر رشد و تعالی قرار داد.

انقلاب اسلامی نعمت بی‌بدیلی بود که رهین ملت ایران شد تا مسیر تمدن‌سازی اسلامی و الگو شدن برای جهان بشریت را ببیند و البته در این طریق، راه ناپیموده هنوز زیاد است و نیازمند گام‌هایی استوار و خردورزانه هستیم. اندیشکده‌ی برهان که متشکل از جمعی از فرزندان انقلاب اسلامی است، کانونی است فعال در زمینه‌ی تبیین گفتمان تمدن‌ساز انقلاب اسلامی. تلاش این مؤسسه‌ی اندیشه‌محور بر این است که با تکیه بر سرمایه و استعداد معرفتی-علمی نیروهای فرهیخته‌ی جریان انقلابی و ارزشی، به تبیین گفتمان انقلاب کمک کند و در مسیر تربیت نیروهای فکری تراز انقلاب اسلامی و یا به تعبیری، «مؤمن اندیشه‌ورز جهادی» بکوشد.

مؤسسه برهان مسیر مطلوب خود را حرکت در چارچوب الگوی امام-امت می‌داند

و بر این اساس، مبنای گفتمان‌سازی جهادگران فکری این اندیشکده بر پایه‌ی تبیین بیانات و دغدغه‌ها و مطالبات سیاسی-فرهنگی حضرت امام (ره) و مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و تولید پژوهش‌های معرفتی و راهبردی معطوف به این مهم است. اندیشکده‌ی برهان بر آن است که در مسیر یک جهاد فکری و اعتقادی منسجم و متقن با پاسخگویی مستدل و منطقی به پرسش‌ها و مسئله‌های کنونی جامعه، گره‌گشایی از معضلات فکری و نظری و شبهه‌زدایی و تولید تحلیل و تأملات سالم و بالوده از کج‌اندیشی و انحراف، گام بردارد.

اندیشنامه حاضر به امر مهم نسبت میان اخلاق و سیاست می‌پردازد. لازم است از زحمات خانم سمانه زاهدی وفا که در نگارش این اثر مشارکت داشته‌اند، کمال سپاسگزاری به عمل آید.

امید است این اثر، گامی کوچک اما مؤثر در شناخت و تعمیق گفتمان تمدن‌ساز انقلاب اسلامی و بازخوانی اندیشه‌های ناب اسلامی و مورد رضایت پرچمدار هدایت بشر، حضرت ولی‌عصر (عج) قرار گیرد.

محمدجواد اخوان
مدیر اندیشکده‌ی برهان